Swydd-ddisgrifiad a Manyleb yr Unigolyn

MANYLION Y SWYDD

Teitl y Swydd:	Dirprwy Bennaeth
Gradd:	Arweinyddion L9-L13 (£58,488-£64,540 y flwyddyn)
Cyfarwyddiaeth:	Addysg
Isadran:	Ysgolion
Lleoliad:	Ysgol Gynradd y Santes Fair Eglwys Cymru a Gynorthwyir
Atebol i:	Corff Llywodraethu Ysgol Gynradd y Santes Fair Eglwys Cymru

CYFLWYNIAD

Mae'r swydd-ddisgrifiad hwn, yng nghyd-destun ysgol yr Eglwys yng Nghymru, yn ategu'r safonau, y gwerthoedd a'r agweddau a nodir yn Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth 2018. Bydd y Dirprwy Bennaeth yn cefnogi, yn arddangos ac yn hyrwyddo'r gwerthoedd a'r agweddau cyffredinol a ddiffinnir yn y Safonau Proffesiynol ynghylch:

1) Hawl broffesiynol
2) Yr iaith Gymraeg a diwylliant Cymru
3) Hawliau dysgwyr
4) Llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol
5) Y dysgwr proffesiynol
6) Rôl yn y system

Mae'n ofynnol i ddeiliad y swydd ysgwyddo cyfrifoldebau proffesiynol Dirprwy Bennaeth yn unol â'r hyn a nodir yn Nogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol.

DIBEN Y SWYDD

Dan arweiniad y pennaeth, gwneud cyfraniad sylweddol at ddatblygu gweledigaeth eglur ar gyfer yr ysgol, gan gydweithio â holl randdeiliaid yr ysgol, a gan arddangos yn gyntaf, ymrwymiad i weledigaeth Gristnogol a gwerthoedd Cristnogol, ac yn ail, darparu'r arweinyddiaeth broffesiynol sy'n ofynnol i alluogi bob aelod o staff i gynorthwyo dysgwyr i gyflawni eu potensial llawn. Dylid gwneud hyn yn unol â pholisïau'r corff llywodraethu, ac â'r blaenoriaethau a amlinellir yn strategaethau addysg y Dalaith, yr Esgobaeth ac mewn rhai lleol a chenedlaethol.

Dirprwyo ar ran y Pennaeth pan fydd angen gwneud hynny.

MEYSYDD ALLWEDDOL

Addysgeg

1. Bod yn atebol am gefnogi addysgeg pobl eraill trwy greu a chynnal yr amgylchiadau sy'n ofynnol i allu gwireddu'r pedwar diben ar gyfer dysgwyr a chyflawni'r gorau iddynt o ran llesiant, safonau a chynnydd.
2. Datblygu strategaethau, strwythurau a systemau, gan gydweithio â holl randdeiliaid yr ysgol, i sicrhau fod yr ysgol yn gweithio'n effeithiol i wireddu ei gweledigaeth Gristnogol a sicrhau gwelliant parhaus i'r ysgol, i alluogi cyflawni pedwar diben dysgu, gan ystyried amgylchiadau, polisïau a mentrau'r Dalaith, yr Esgobaeth a rhai cenedlaethol a lleol.
3. Cymell eraill a chydweithio â hwy i greu a chynnal ethos ac amgylchedd dysgu yn yr ysgol sydd yn ei hanfod yn Gristnogol ac yn addas i sicrhau dysgu effeithiol.
4. Sicrhau'r deilliannau gorau yn gyson i ddysgwyr trwy fireinio a datblygu addysgu yn raddol a dylanwadu ar ddysgwyr.
5. Sicrhau fod y cwricwlwm yn cael ei drefnu a'i ddarparu a bod amrywiaeth o ddulliau addysgeg yn cael eu defnyddio yn yr ysgol, i gefnogi addysgu a dysgu rhagorol a chyflawni cwricwlwm Cymru.
6. Sicrhau fod sylw cyson a pharhaus yn cael ei roi ar lefel yr ysgol gyfan i lesiant, profiad a chyflawniad dysgwyr, a sefydlu diwylliant sy'n gweld gwerth yn safbwyntiau dysgwyr i lywio pob cam o'u haddysg a'u profiadau yn yr ysgol.
7. Gan gydweithio â'r rhanddeiliaid perthnasol, datblygu polisïau ac arferion sy'n hybu'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru ac sy'n datblygu sgiliau dwyieithog dysgwyr fel y bo'n briodol.
8. Sicrhau fod pedwar diben dysgu yn cael eu datblygu trwy greu strwythurau a system sy'n cefnogi cynllunio ac yn pwysleisio disgyblaethau'r gwahanol feysydd dysgu yn eu cyd-destun, i sicrhau fod addysgu a dysgu hynod o effeithiol yn digwydd.
9. Datblygu a gweithredu system effeithiol i fonitro a gwerthuso dylanwad profiadau dysgu a chynnydd dysgwyr er mwyn sicrhau gwelliant parhaus.
10. Bod yn atebol am lesiant a deilliannau dysgwyr trwy gydweithio â phob rhanddeiliad perthnasol i sicrhau fod llesiant a chyflawniadau bob dysgwr yn cael eu gwerthfawrogi a'u bod yn amlwg ym mhob rhan o'r ysgol.
11. Gan gydweithio â rhanddeiliaid perthnasol, datblygu strategaethau, polisïau a systemau cynhwysol sy'n galluogi bob dysgwr i gael mynediad llawn at gyfleoedd i gyflawni a sicrhau fod eu hanghenion dysgu unigol yn cael eu diwallu.
12. Hyrwyddo a sicrhau tegwch mewn llwybrau dysgu academaidd a galwedigaethol a llwybrau dysgu drwy brofiadau.
13. Datblygu disgrifiad cydlynol, dealladwy a chywir o berfformiad yr ysgol, a chyfleu hynny i amrywiaeth o bartneriaid, yn cynnwys rhieni a llywodraethwyr, gan sicrhau fod hyn yn cynnwys llesiant a chynnydd disgyblion.
* 14. Rheoli cyfathrebu effeithiol ynghylch argymhellion sy'n deillio o adroddiadau a'r gwaith o weithredu'r argymhellion hynny, yn cynnwys deilliannau proses hunanwerthuso'r ysgol ac arolygon allanol gan Estyn a rhai o dan Adran 50, er mwyn sbarduno a chynnal gwelliannau i'r ysgol.
15. Cydweithredu â holl randdeiliaid yr ysgol i ddatblygu hinsawdd a diwylliant dysgu yn yr ysgol sydd, trwy gyfrwng ei hethos Cristnogol, yn adlewyrchu cyfoeth ac amrywiaeth cymuned yr ysgol, yn cynnwys yr iaith Gymraeg a diwylliant Cymru.

Cyfrannu, fel y bo'n briodol, at yr addysgu yn yr ysgol.

Cydweithredu

16. Sefydlu hinsawdd o gyd-gynorthwyo a chydweithredu effeithiol o fewn yr ysgol ac â sefydliadau allanol i ddatblygu, gwella a rhannu addysgeg effeithiol.

17. Cydweithio â'r pennaeth i sefydlu diwylliant o ddysgu cydweithredol yn yr ysgol a mynd ati i ymgysylltu â sefydliadau addysgol eraill yng nghyd-destun ysgol yr Eglwys a thu allan i'r cyd-destun hwnnw, i ddatblygu cymunedau dysgu effeithiol.
18. Hyrwyddo a hwyluso cydweithredu effeithiol â chyflogwyr, busnes, llywodraeth, yr eglwys a gweithwyr proffesiynol eraill ym maes addysg i annog dulliau gweithredu arloesol a chefnogi a gwella arferion beunyddiol y sefydliad sy'n dysgu.
19. Sefydlu a datblygu partneriaethau yn yr ysgol a rhwng ysgolion, yn cynnwys ysgolion yr Eglwys ac ysgolion eraill, i rannu arferion gorau a chynorthwyo â'r gwaith o ddatblygu ysgolion er lles pawb, er mwyn sicrhau ansawdd uchel a chymorth hyblyg i ddatblygu arferion proffesiynol.
20. Cydweithio â'r corff llywodraethu, fel y gall gyflawni ei gyfrifoldebau i gefnogi addysgu a dysgu effeithiol a gwelliannau parhaus yn yr ysgol.
21. Croesawu llywodraethu cryf a chydweithio â'r Pennaeth i fynd ati i gynorthwyo'r corff llywodraethu i ddeall ei waith a chyflawni ei swyddogaethau yn effeithiol er mwyn gwireddu cymeriad nodedig yr ysgol.
22. Sefydlu perthnasoedd effeithiol ac agored â rhieni, gofalwyr, yr eglwys a'r gymuned leol ehangach er mwyn mynd ati i ennyn eu diddordeb yn llesiant, profiad a chynnydd dysgwyr, a sicrhau fod yr ysgol yn gwneud cyfraniad allweddol at fywyd y gymuned a'r eglwys leol.
23. Datblygu partneriaethau creadigol â'r ysgol sy'n annog datblygiad ysbrydol plant a phobl ifanc.
24. Cydweithredu ag asiantaethau eraill, yn cynnwys yr awdurdod lleol a'r esgobaeth, i gynnal llesiant dysgwyr a'u teuluoedd.
25. Datblygu ymrwymiad ar lefel yr ysgol gyfan i sicrhau gwelliannau parhaus a datblygiad cynaliadwy trwy fynd ati i hyrwyddo a hwyluso cyfleoedd i gydweithredu ar gyfer bob aelod o staff, a sicrhau fod y meysydd hynny sy'n peri pryder yn cael eu hadnabod yn briodol a gweithredu'n briodol i gefnogi a sicrhau perfformiad gwell.

Dysgu Proffesiynol

26. Creu amgylchedd sy'n gwerthfawrogi dysgu proffesiynol, yn dylanwadu ar addysgeg ac yn cynorthwyo i sicrhau twf proffesiynol ar draws cymuned ddysgu, o fewn yr ysgol a thu hwnt.
27. Sicrhau fod cyfleoedd dysgu proffesiynol cyson sydd â ffocws penodol ar gael i bob aelod o staff, yn cynnwys cyfleoedd iddo ef/iddi hi ei hun, gan sicrhau fod twf proffesiynol yn digwydd yng nghyd-destun yr angen i ddatblygu arferion addysgeg a darparu profiadau a chyflawni deilliannau i ddysgwyr.
28. Cydweithio â'r Pennaeth i ddatblygu diwylliant sy'n cefnogi twf ac arweinyddiaeth ar bob lefel, ar gyfer ysgolion yr Eglwys ac ysgolion eraill, trwy ddatblygu ac annog potensial pobl eraill i fod yn arweinyddion, a chyfrannu at y cyfleoedd sydd ar gael, i ddatblygu'r gallu i arwain yn yr ysgol.
29. Sefydlu rhwydweithiau a chymunedau proffesiynol i alluogi'r ysgol i wneud cyfraniad gweithgar at y gymuned addysgol ehangaf, yn cynnwys ysgolion yr Eglwys ac ysgolion eraill, a chyfrannu at y gwaith o hyfforddi athrawon y dyfodol ac oedolion eraill sy'n gweithio gyda dysgwyr, a datblygu ymchwil sy'n rhoi sylw i wella arferion.

Arloesedd

30. Cydlynu arloesedd ar y cyd â phob rhanddeiliad perthnasol, i sicrhau fod yr ysgol yn derbyn ac yn elwa o ddulliau sy'n seiliedig ar dystiolaeth o wireddu arloesedd, yn unol â'r weledigaeth dymor hir i Gymru.
31. Sefydlu rhaglen tymor hir o ddulliau gweithredu seiliedig ar dystiolaeth i sicrhau arloesedd sy'n ceisio cyflawni heriau, rheoli newid a datblygu dysgu'n effeithiol er mwyn gwella llesiant a deilliannau.
32. Cydweithio â'r Pennaeth i greu diwylliant ble caiff arbenigedd, profiad ac arferion addysgol eu datblygu a'u rhannu'n rheolaidd o fewn yr ysgol a rhwng ysgolion, yn cynnwys ysgolion yr Eglwys ac ysgolion eraill.
33. Cydweithio â'r Pennaeth i ddatblygu diwylliant ble caiff tystiolaeth sy'n deillio o arferion arloesol ei defnyddio i werthuso effaith newidiadau, o fewn cymuned yr ysgol a thu hwnt i'r gymuned honno.

Arweinyddiaeth

34. Cydweithio â chymuned yr ysgol i sicrhau cydlyniad, eglurder ac ymrwymiad a rennir er mwyn gwireddu gweledigaeth Gristnogol yr ysgol ynghylch addysgeg er budd dysgwyr, cydweithwyr a'r gymuned ehangach yng Nghymru.
35. Cydweithio â rhanddeiliaid perthnasol i sicrhau fod cynllunio strategol yn adlewyrchu amrywiaeth, gwerthoedd, profiad a chyd-destun Cristnogol yr ysgol a'r gymuned ehangach.
36. Sicrhau, â chefnogaeth a mewnbwn y Pennaeth a'r corff llywodraethu, fod yr ysgol yn cydymffurfio â holl bolisïau'r Dalaith a'r Esgobaeth a rhai mewnol, lleol a chenedlaethol.
37. Cydweithio â'r Pennaeth i greu, trwy gyfrwng cymeriad Cristnogol nodedig yr ysgol, diwylliant sy'n caniatáu i eraill ddatblygu'n broffesiynol.
38. Datblygu ac annog potensial pobl eraill ar bob lefel i fod yn arweinyddion, er mwyn datblygu'r gallu i arwain yn yr ysgol ac ysbrydoli arweinyddion ysgolion yr Eglwys yn y dyfodol.
39. Datblygu, grymuso a chynnal unigolion a thimau effeithiol trwy gyfrwng arweinyddiaeth wasgaredig, ac annog myfyrio ynghylch addysgeg.
40. Datblygu rhwydweithiau effeithiol i rannu gwybodaeth broffesiynol, ymchwil ac arbenigedd ymarferol sy'n galluogi'r ysgol ac ysgolion eraill i elwa yn sgil cydweithredu rhyngddynt.

Rheoli'r ysgol

41. Cydweithio â'r Pennaeth a'r rhanddeiliaid perthnasol i lunio a gweithredu cynlluniau a pholisïau eglur sy'n seiliedig ar dystiolaeth, er mwyn datblygu'r ysgol, ei chymeriad Cristnogol nodedig a'i chyfleusterau.
42. Â chymorth y Pennaeth a'r corff llywodraethu, rheoli a threfnu amgylchedd yr ysgol yn effeithlon ac yn effeithiol i sicrhau ei bod yn cyflawni gofynion y cwricwlwm a rheoliadau iechyd a diogelwch.
43. Gwneud defnydd effeithiol o'r cymorth a'r her a ddarperir gan yr awdurdod lleol, consortia rhanbarthol ac awdurdodau'r Dalaith a'r Esgobaeth.
44. Cynorthwyo'r Pennaeth a'r corff llywodraethu i reoli adnoddau ariannol a dynol yr ysgol yn effeithiol ac yn effeithlon, er mwyn cyflawni gweledigaeth Gristnogol, blaenoriaethau a nodau addysgol yr ysgol.
45. Gan gydweithio â'r Pennaeth a'r corff llywodraethu, monitro, gwerthuso ac adolygu amrywiaeth ac ansawdd yr holl adnoddau sydd ar gael a'r defnydd a

wneir ohonynt, er mwyn gwella ansawdd addysg bob dysgwr ac i sicrhau gwerth am arian.
46. Cydweithio â'r Pennaeth a rhanddeiliaid perthnasol i ddatblygu a gweithredu strategaethau sy'n sicrhau fod yr ysgol yn cynnig amgylchedd diogel, digynnwrf a threfnus ar gyfer bob dysgwr a bob aelod o staff, sy'n canolbwyntio ar ddatblygu ymddygiad Cristnogol rhagorol yn yr ysgol ac yn y gymuned ehangach. Sicrhau safonau uchel o ran ymddygiad a phresenoldeb, gan arwain at amgylchiadau llwyddiannus ble gall dysgu ddigwydd.

MANYLEB YR UNIGOLYN

RhF = Meini prawf llunio'r rhestr fer

Daliwch sylw, gall meini prawf llunio'r rhestr fer gael eu profi ar adeg yr asesu hefyd.

	HANFODOL	DYMUNOL
CYMHWYSTER	Statws Athro Cymwysedig. **(RhF) (1)** Gradd. **(RhF) (2)** Wedi cofrestru â Chyngor y Gweithlu Addysg ar hyn o bryd.	Cymwysterau ychwanegol a/neu'r astudiaethau proffesiynol sy'n berthnasol i'r ystod oedran. (RhF)
GWYBODAETH A PHROFIAD	Profiad sylweddol diweddar fel uwch arweinydd mewn: Ysgol Babanod / Gynradd. **(RhF) (3)** Dealltwriaeth o gymeriad Cristnogol nodedig yr ysgol a'r gofyniad i sicrhau bod Addoli ar y Cyd ac Addysg Grefyddol yn rhan anhepgor o fywyd yr ysgol. **(RhF) (4)** Profiad llwyddiannus fel arweinydd e.e. arwain pwnc/cyfnod. **(RhF) (5)** Gwybodaeth am gyd-destun presennol Addysg yng Nghymru a Chenhadaeth ein Cenedl a dealltwriaeth o hynny. **(RhF) (6)** Gwybodaeth am arferion gorau a gweithdrefnau ynghylch diogelu plant a phobl ifanc. Profiad llwyddiannus o fonitro, gwerthuso ac adolygu perfformiad er mwyn gwella cyflawniadau bob grŵp o ddisgyblion. Gwybodaeth a dealltwriaeth diweddaredig ynghylch beth yn union yw addysgu a dysgu rhagorol a sut i weithredu hynny. **(RhF) (7)** Gwybodaeth am strategaethau a gweithdrefnau effeithiol ynghylch dysgu proffesiynol ac adolygu perfformiad. Profiad llwyddiannus o reoli newid. Profiad o ddatblygu perthnasoedd effeithiol ag amrywiaeth o randdeiliaid ysgolion, yn cynnwys rhieni a'r gymuned ehangach. **(RhF) (8)**	Profiad o reoli iechyd a diogelwch. Profiad o ddatblygu perthnasoedd a chydweithio'n effeithiol â llywodraethwyr.

	HANFODOL	DYMUNOL
	Profiad o ddatblygu a chynnal Addoli ar y Cyd.	
SGILIAU	Gallu cyfleu a chyfathrebu gweledigaeth eglur ynghylch darpariaeth addysgol ragorol ar gyfer yr ysgol a hyrwyddo cymeriad Cristnogol nodedig yr ysgol. **(RhF) (9)** Y gallu i arwain, rheoli a chymell staff a disgyblion i gyflawni safonau uchel. Profiad llwyddiannus o ymorol am anghenion disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol. Y gallu i ddatblygu rhwydwaith cryf o berthnasoedd a phartneriaethau cydweithredol â'r Corff Llywodraethu, yr Awdurdod Lleol, yr Esgobaeth a'r eglwys leol, ysgolion eraill, proffesiynau addysg a sefydliadau allanol priodol. **(RhF) (10)** Y gallu i gyfathrebu a datblygu cysylltiadau yn effeithiol, yn llafar ac yn ysgrifenedig, ag amrywiaeth o gynulleidfaoedd. **(RhF) (11)** Sgiliau personol rhagorol o ran defnyddio a chymhwyso technoleg gwybodaeth a chyfathrebu (TGCh). Sgiliau trefnu da a'r gallu i ddirprwyo.	Y gallu i ddatblygu cysylltiadau ag ysgolion eraill, yn lleol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, mewn cyd-destun Cristnogol.

	HANFODOL	DYMUNOL
NODWEDDION PERSONOL	Ymrwymiad Cristnogol personol a chyfranogiad mewn eglwys leol. Y gallu i fod yn gydnerth o dan bwysau a pharhau i fod yn gadarnhaol a brwdfrydig. Ymrwymiad i ddysgu proffesiynol parhaus personol ac i ddysgu proffesiynol parhaus pobl eraill. Ymrwymiad i hybu llesiant holl aelodau cymuned yr ysgol, mewn modd sy'n adlewyrchu hunaniaeth Gristnogol yr ysgol. Ymrwymiad i hyrwyddo'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru. Y gallu i wneud penderfyniadau cadarn a chytbwys, a bod yn bendant ei (h)agwedd ac yn hyblyg. Gonestrwydd, ffyddlondeb a sensitifrwydd.	
GOFYNION ERAILL	Mae'r swydd hon wedi'i heithrio o dan Ddeddf Adsefydlu Troseddwyr 1974 a byddir yn gwirio pob ymgeisydd trwy broses drylwyr. Fel rhan o hyn, bydd y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd yn cynnal gwiriad manwl ac yn gwirio rhestri gwahardd. (DBS) Deall sut i hyrwyddo polisi cyfleoedd cyfartal y Cyngor a pholisi cyfleoedd cyfartal yr Eglwys yng Nghymru yn gadarnhaol a bod yn barod i wneud hynny.	